

A Kormány 1163/2020. (IV. 21.) Korm. határozata

Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiájáról

1. A Kormány elfogadja az 1. mellékletben foglalt, Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiája „Biztonságos Magyarország egy változékony világban” elnevezésű dokumentumot.

2. A Kormány felhívja a feladat- és hatáskörrel rendelkező minisztereket, hogy az 1. mellékletben foglalt, Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiája „Biztonságos Magyarország egy változékony világban” elnevezésű stratégiai dokumentum végrehajtását szolgáló ágazati stratégiai dokumentumokat vizsgálják felül, illetve készítsék el.

Felelős: a feladat- és hatáskörrel rendelkező miniszterek

Határidő: 2020. december 31.

3. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

4. Hatályát veszti a Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiájáról szóló 1035/2012. (II. 21.) Korm. határozat.

Orbán Viktor s. k., miniszterelnök

1. melléklet az 1163/2020. (IV. 21.) Korm. határozathoz

Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiája „Biztonságos Magyarország egy változékony világban”

I. Bevezető

1. Magyarország 2012-es nemzeti biztonsági stratégiájának kiadása óta a globális biztonsági környezet alapvető változásokon ment keresztül. Ezek a folyamatok különösen felértékelik a biztonsághoz kapcsolódó gondolkodás és az új kihívásokra adott válaszok azonosításának szükségességét. Az új kihívások alapja a formálódó, többpólusú világrend, a nemzetközi szereplők kapcsolatait befolyásoló szabályok átalakítására való törekvés, a biztonsági kihívások változó arculata, továbbá az olyan globális kihívások, mint a klíma- és a demográfiai változások felgyorsulása, az ezzel szorosan összefüggő illegális és tömeges migráció, a természeti erőforrások kimerítése, végül pedig a technológiai forradalom társadalomformáló hatásai.

2. A biztonságunkat befolyásoló folyamatok egyik leginkább meghatározó jellemzője, hogy kialakulásuk, fejlődésük és hatásuk nehezen jelezhető előre, és ez növekvő bizonytalanságot eredményez. A változékony kihívásokra adott válaszaink középpontjában ezért Magyarország értékeinek, adottságainak és prioritásainak szilárd rendszere kell, hogy álljon, amelynek egyik meghatározó eleme a nemzetgazdaság, azon belül is a védelmi ipar fejlesztése. Így a hazánk biztonságát befolyásoló globális, európai és nemzeti kihívásokra adott válaszaink kiindulópontja minden esetben Magyarország és a magyar nemzet.

3. Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiájának célja hazánk jelenlegi biztonsági szintjének megőrzése és erősítése, ennek nyomán pedig az ország további fejlődésének szavatolása egy változékony világban. Ehhez felvázoljuk nemzeti jövőképünket, tárgyaljuk hazánk egyedi értékeit és adottságait, biztonsági környezetét, valamint nemzeti érdekeinkből kiindulva azonosítjuk a legfontosabb kihívásokat és az azokra adott válaszainkat, illetve lehetőségeket.

II. Nemzeti jövőkép a biztonság fényében

4. A változékony világban hosszú távon biztonságos és sikeres Magyarország megteremtése a nemzet egészének erőfeszítését és együttműködését, valamint magyar anyanyelvünk és kultúránk megőrzését igényli határainkon innen és túl.

5. A biztonságos Magyarország rendelkezni fog azzal a társadalmi és gazdasági szilárdsággal, állampolgári elkötelezettséggel, valamint kormányzati vízióval, amely akár a fokozódó globális bizonytalanság körülményei között is képes kiszámíthatóságot, együttműködési hajlandóságot, és szükség esetén, ellenálló és elrettentő képességet kifejezni. Elköteleztük magunkat az iránt, hogy 2030-ra hazánk Európa öt, illetve a világ tíz legbiztonságosabb országának egyike legyen, egyfelől az ország magas szintű közbiztonságának fenntartása, másfelől egy regionális szinten is az egyik meghatározó, korszerű haderő felépítése révén, amely az exportképes hazai védelmi iparra támaszkodik. A haderő ütemes fejlesztése tovább bővíti annak lehetőségeit, hogy megvédjük alapvető értékeinket és érdekeinket valamint az euroatlanti biztonság aktív és hiteles hozzájárulói maradjunk a jövőben is.

6. A sikeres Magyarország alapköveit a jelenben rakjuk le, de a jövőben is fontos a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása, amelynek gazdasági alapját hazánk nemzetközi versenyképességének fokozása, a védelmi szektorban az ipari kapacitások kiépítése és fejlesztése, társadalmi pillérét pedig hazánk demográfiai helyzetének javítása képezi.

III. Alapvető értékeink

7. A magyarság megmaradásának záloga, nemzeti létünk kerete az erős, nemzeti alapokon álló Magyarország. Ezeréves államiságunk, magyar nyelvünk és kultúránk, történelmünk és hagyományaink, keresztény alapokon nyugvó értékrendünk értékes hozzájárulást jelent Európa sokszínűségéhez. Tiszteljük a különböző kultúrákat, önazonosságunkhoz, magyar identitásunkhoz ugyanakkor minden körülmények között ragaszkodunk. Nemzeti keresztény alapokon nyugvó kultúránk mellett hazánk földje, természeti kincsei és mindenekelőtt maguk a magyar emberek, az ő mindennapos munkájuk, hazaszeretetük képezi a magyar állam fundamentumait.

8. Nemzeti szuverenitásunk olyan megkérdőjelezhetetlen alapérték, amely természetes módon van jelen hazánk kül- és belpolitikájában egyaránt. Elsődleges biztonságpolitikai érdekünk a folyamatosan változó viszonyok között a magyar állam önrendelkezésének, cselekvési szabadságának oltalmazása, megőrzése és erősítése. Magyarország és a magyar állampolgárok mindenoldalú – politikai, gazdasági, pénzügyi, társadalmi, technológiai, környezeti, egészségügyi, katonai, rendészeti, információs és kibertérbeli – biztonsága alapvető érték. Biztonságunk megteremtése, fenntartása és erősítése olyan követelmény, amely minden további kormányzati célkitűzés teljesülésének előfeltétele.

9. Hazánk nemzeti szuverenitásával ellentétesnek és elfogadhatatlannak tart bármely olyan törekvést, amely hontalanok vagy külföldi állampolgárok kötelező betelepítését írja elő.

10. Magyarország polgári demokratikus jogállamként elkötelezett az Alaptörvény értékei és a jogrend érvényesülését, illetve a politikai stabilitást elősegítő közjogi berendezkedés és államszervezet

fenntartása iránt. Hazánk a megfelelő szintű jogbiztonságot a társadalmi-gazdasági változásokat követő, ugyanakkor stabil és kiszámítható jogrendszer megalkotásával kívánja biztosítani. Az állampolgárok jogainak érvényesülését hatékony közigazgatás és független igazságszolgáltatás szavatolja.

11. Magyarország kiemelkedő fontosságot tulajdonít az olyan, egymással szoros összefüggésben álló értékeknek, mint a béke, a biztonság, az államok szuverenitása és területi integritása. Hazánk a demokrácia és a jogállamiság érvényesülését, valamint az emberi jogok és azon belül a kollektív és egyéni kisebbségi jogok, illetve az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartását a nemzetközi és a nemzeti biztonság szerves alkotórészének tekinti.

12. Magyarország egyetlen országot sem tekint ellenségének, vitás kérdéseit az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) Alapokmányának elveivel és a nemzetközi jog normáival összhangban, békés eszközökkel kívánja rendezni.

13. Kiemelt felelősséget érzünk a határon túli magyar közösségek szülőföldjükön történő boldogulásának előmozdítása és az üldözött keresztény kisebbségek védelme iránt. Magyarország a területén élő nemzeti kisebbségek megmaradását és fejlődését minden tekintetben támogató kisebbségpolitikájával, illetve a határon túli magyar közösségekkel fenntartott kapcsolataival, a magyar közösségek legitim törekvéseinek támogatásával hozzájárul a térség stabilitásához. A határon túli magyar közösségek szerzett jogainak csorbítása az európai és az euroatlanti értékrenddel ellentétes, ezért nem fogadható el. A külföldi magyar állampolgárok nemcsak kulturális, hanem közjogi tekintetben is a magyar nemzet elválaszthatatlan részét képezik. Hazánk biztonsága és a külföldi magyar állampolgárok biztonsága egymást kölcsönösen erősíti.

14. Az Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO) Magyarország biztonságának sarokköve. Magyarország elkötelezett, hogy a NATO tagjaként, a többi tagállammal együttesen lépjen fel az Észak-atlanti Szerződés 5. cikkének megfelelő fegyveres agresszió esetén.

15. Magyarország egy sikeres és a tagállamok szuverenitását tiszteletben tartó, azok egyöntetű támogatását bíró Európai Unióban (EU) hisz, amely egyaránt elősegíti az európai és nemzeti közösségek fejlődését, a kontinens globális versenyképességének javulását és a közös kihívások elleni védekezés hatékonyságát.

16. Meggyőződésünk, hogy Közép-Európát nemcsak történelmi és kulturális értelemben, hanem politikai és gazdasági területen is számos sajátos közös érdek fűzi össze. Célunk, hogy aktívan közreműködjünk e természetes egységet képező térség még szorosabb összekapcsolásában, elsődlegesen a Visegrádi Együttműködés (V4) és más többnemzeti formáció és regionális képességfejlesztési kezdeményezés keretében.

17. Az EU-t és a NATO-t a nyugati civilizáció értékkezőségének tekintjük. Magyarország magáénak vallja a NATO és az EU szerződésekben rögzített értékrendjét. A biztonsági veszélytényezők meghatározásánál – sajátos nemzeti érdekeink, mint elsődleges kiindulópont mellett – irányadónak tekintjük a NATO és az EU stratégiai dokumentumaiban foglaltakat.

18. Magyarország szilárdan hisz abban, hogy a legtöbb kihívásra többnemzeti és globális válaszok szükségesek. Ezen válaszokat csak az államok közötti párbeszéd és bizalom útján lehetséges megtalálni. A globális és európai ügyekre fontos hatást gyakorló biztonsági együttműködési fórumokat, az ENSZ-et, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetet (EBESZ) és az Európa Tanácsot (ET) Magyarország a nemzeti érdekérvényesítés kulcsfontosságú terepeinek tekinti.

19. A Kárpát-medence történelmi távlatokban is a nagy hatalmak hagyományos ütközőterében helyezkedett el. Ma Magyarország az EU, a schengeni övezet és a NATO határországa, így történelmi kötelességünk és alapvető feladatunk nemzetünk és tágabb civilizációs értékközösségünk védelme.

IV. Alapvető adottságaink

20. Hazánk politikai rendszere stabil, közbiztonsági helyzete kiegyensúlyozott, szilárd. Elsődleges adottságunk a magyarságtudaton és sorsközösségen alapuló nemzet egysége, nyelve és kultúrája, határainkon innen és túl.

21. Országunk méretének, nemzetgazdaságunk teljesítményének, valamint védelmi képességeinek globális, európai vagy regionális összehasonlítása egyaránt rávilágít arra, hogy az alapvető biztonsági kihívásokra elsősorban nemzetközi együttműködés keretében, szövetségi rendszer tagjaként, egyben nemzeti érdekeinket tükrözve és nemzeti értékeinknek megfelelően találhatunk megfelelő választ.

22. Hazánk biztonságát és nemzetközi érdekérvényesítési képességét erősíti, lehetőségeit jelentősen bővíti szövetségi és európai uniós tagállami státusunk. A Magyarország euroatlanti és európai integrációja során elért eredmények a NATO, az EU és Magyarország biztonságát egyaránt növelték.

23. Magyarország a NATO és az EU déli és keleti határán helyezkedik el, instabil régiók közelében. Geostratégiai helyzetünk egyedülálló lehetőségeket biztosít számunkra, ugyanakkor biztonsági szempontból sebezhetővé tesz bennünket. Hazánkat az Európa déli és keleti szomszédságából érkező biztonsági kihívások egyaránt érintik, azonban központi helyzetünk a NATO, az EU, a Visegrádi Együttműködés és egyéb többnemzeti formációkban, valamint regionális képességfejlesztési programokban való részvételünket is elősegíti.

24. Magyarország határainak egy része a belátható jövőben a schengeni övezet külső határa marad. A schengeni határok fokozott ellenőrzése és őrzete hatékonyabb együttműködést és közös felelősséget igényel a rendszerben részt vevő államoktól. Az elmúlt időszak erőfeszítéseinek köszönhetően három pilléren nyugvó integrált határvédelmi képességgel rendelkezünk, amelynek része a fizikai határzár mellett a hatékony fellépést biztosító szabályozási környezet, valamint a határvédelemhez szükséges létszámú és képzettségű, korszerű felszereléssel ellátott személyi állomány.

25. A Magyar Honvédség hazánk szuverenitása és területi integritása szavatolásának alapvető intézménye, nemzetközi szerepvállalásait tekintve a külpolitika megvalósításának egyik fontos eszköze. A Magyar Honvédség elkötelezett a haza védelme iránt és aktívan hozzájárul a transzatlanti, valamint az európai biztonság erősítéséhez. A magyar katonák a világ számos pontján bizonyították elhivatottságukat és szakértelmüket.

26. A nemzet megóvásához szükséges feladatok teljesítése érdekében, továbbá a szövetségi rendszerek kollektív védelmi, válságkezelési vagy nemzetközi biztonsági együttműködési tevékenységében való részvételhez, hozzájárulásaink biztosításához megfelelő nemzeti önerőre van szükség a honvédelem, a rendvédelem, a katasztrófavédelem és a terror-elhárítás területén egyaránt.

27. A rendszerváltást követő két évtizedben a Magyar Honvédséget érintően nem történt átfogó, rendszer szintű fejlesztés, 2010 előtt pedig a honvédségi kapacitások tudatos leépítése zajlott, ami veszélyeztette Magyarország biztonságát. A rövid figyelmeztetési időn belül reagálókész, békeidőben hiteles elrettentő erő, válsághelyzetben vagy az Észak-atlanti Szerződés 5. cikke szerinti művelet esetén hatékony védelmet és segítségnyújtást kifejezni képes haderő alapjai a Zrínyi 2026

Honvédelmi és Haderőfejlesztési Programmal (a továbbiakban: Zrínyi 2026 program) került megteremtésre. Az átfogó haderő-átalakítás eredményeként, a NATO vonatkozó irányelvvel összhangban – 2024-től – a bruttó hazai össztermék évi legalább 2%-ának felhasználása nyomán kialakításra kerül a hazánk nemzetközi kötelezettségei és nemzeti feladatai érdekében szükséges, regionális szinten is meghatározó haderőképesség.

28. A Zrínyi 2026 program leszögezi, hogy a haderőfejlesztési célok megvalósulását a hazai védelmi ipar fejlesztésével fogja elérni. A hazai védelmi ipari ágazat fejlettsége messze elmarad az elvárt szinttől, egyes tevékenységek teljesen megszűntek. A jelenlegi biztonsági kihívásoknak való megfelelés, a korszerű hadviselés ugyanakkor komplex és költséges fegyverrendszereket igényel, amely a hazai védelmi ipar fejlesztését teszi szükségessé. Ehhez a Magyarországra települt modern (civil) termelési és kutatás-fejlesztési bázis valamint a rendelkezésre álló szakképzett munkaerő hasznosítható.

29. Az európai védelmi ipar alapvető jellemzője, hogy a fejlettebb védelmi ipari technológiai bázissal rendelkező nagyobb országok erőfőlényüket kihasználva érvényesítik érdekeiket a többi európai országgal, köztük hazánkkal szemben is. Szintén komoly nehézséget jelent, hogy lehetetlenné vált a kis országok illetve cégek bejutása és beszállítókénti bekapcsolódása a nemzetközi védelmi ipari értékláncokba, ami egyoldalú előnyökhöz juttatja a meghatározó országok iparát. A hazai védelmi iparnak ebben a környezetben nincs más lehetősége, mint egyrészt a termelés diverzifikációja, azaz a polgári célú termékek gyártása irányába történő nyitás, másrészt a specializációra való törekvés, amelynek révén lehetővé válhat a piaci résekbe való betörés, harmadrészt a kettős felhasználású termékek fejlesztése és előállítása.

30. A polgári védelmi infrastruktúra a rendszerváltozást követő évtizedekben hiányossá vált, miközben az állam működőképességét fenyegető stratégiák és eszközök változatossága és hatékonysága jelentősen nőtt. A védelmi igazgatás összkormányzati rendszerének fejlesztése az első lépés a modern nemzeti ellenálló képesség kialakítása érdekében. A nemzeti létfontosságú infrastruktúra védelme, illetve a radioaktív anyagokkal összefüggő technológiák biztonságos alkalmazása a vonatkozó jogszabályokban előírt követelményeknek megfelelően megoldott. A lehetséges ellenfelek támadó kapacitásainak folyamatos növekedésével ugyanakkor további folyamatos fejlesztés szükséges.

31. Hibrid támadással szembeni ellenálló képességünket növeli a nemzet egysége, demokráciánk szilárdsága, a közös nyelv, a felgyorsított döntéshozatali képesség, valamint a honvédelmi és rendvédelmi erők szoros együttműködése egymással és a releváns polgári infrastruktúrával. Az új biztonsági kihívások miatt azonban folyamatosan szükséges fejleszteni az információs és kiberhadviselés elleni védekezés rendszerét.

32. Magyarország Kormánya mindent megtesz hazánk kiberbiztonsága érdekében, kapacitásainkat e területen is folyamatosan fejlesztjük. Tekintettel arra, hogy a kormányzati és más kulcsfontosságú infokommunikációs rendszerek elleni támadások száma növekszik és kifinomultságuk erősödik, folyamatos erőfeszítés szükséges az infokommunikációs rendszerek védelmének erősítése érdekében. Általános jelenség továbbá a felhasználók információbiztonsági tudatosságának alacsony szintje, holott a felhasználók megfelelő információbiztonsági tudatossága a kiberincidensek megelőzésének egyik kulcseleme.

33. Hazánk a világgazdaságba és különösen az európai értékteremtési láncolatba mélyen integrálódott ország. Ez az előny, amelyet a magyar emberek munkabírása és szakértelme, továbbá a globális és európai konjunktúra tett lehetővé, azonban sebezhetőséget is jelent, egy hirtelen bekövetkező gazdasági válság, vagy a globális konjunktúra lassulása esetén. Természeti erőforrásaink

korlátozottak, külső tőkebefektetési szükségletünk és importfüggőségünk magas, a magyar gazdaságban az export meghatározó.

34. Jelenleg az egyik fő kihívás a földgáz ellátás tekintetében a 80%-ot meghaladó importfüggőségünk, amely nemcsak ellátás biztonsági kockázatokat jelent, hanem kitétséget is az importárak alakulásának. Az energiaszektorban lezajló jelentős globális változások immár az európai és ez által a hazai energiapiac jelentős átalakulását vetítik előre. A jövőben a villamos energia és földgáz felhasználás módjai és folyamatai jelentősen változni fognak, ami valószínűsíthetően a villamos energia és a gáz felhasználás arányának átrendeződésével, a villamos energia arányának jelentős növekedésével jár.

35. A hazai lignit, barna- és feketeszen készlet¹ az egyetlen itthon is rendelkezésre álló, nem megújuló energiaforrás, amely több száz évre elegendő alapanyagot szolgáltathat a megfelelő technológiák (tisza szén technológiák) fejlődésével a diverzifikált korszerű energiaellátásban.

36. Magyarország pénzügyi sebezhetősége az utóbbi években számottevően csökkent, a nemzetközi pénzpiacoknak való kitétségünk azonban kockázati tényezőt jelent. Hazánk gazdasági és pénzügyi rendszerének stabilitása és ellenálló képessége fontos nemzeti érdek és biztonságpolitikai szempont, szuverenitási kérdés.

37. Hazánk korszerű iparral rendelkezik, ami számottevően hozzájárul az ország gazdasági növekedéséhez. Az elért eredményekre épülő, de hosszú távú gazdasági stabilitás érdekében folyamatban van a tőkeerős, korszerű termelési technológiával rendelkező, versenyképes hazai vállalatok, kiemelten a kis- és középvállalkozások, súlyának további növelése.¹

38. Magyarország mezőgazdasága a legtöbb területen biztosítja a hazai élelmiszerellátás szükségleteit. Az élelmiszerbiztonság magas színvonalú. Kivétel tekintetében középtávon versenyelőnyt jelenthet a génkezelt termények teljes tilalma. A globális éghajlatváltozás ugyanakkor Magyarország számára is kihívásokat és további feladatokat jelenthet.

39. Elhelyezkedése miatt Magyarországra, többek között annak ivóvízkészletére, fokozottan hatnak a szomszédos országokban keletkező környezeti ártalmak.

40. Közvetlen tengeri kijáráttal nem rendelkező országgént, valamint a történelmi okokból egy irányban kialakított energetikai infrastruktúra következtében Magyarország energiaellátása tekintetében kiszolgáltatott.

41. Hazánk népessége évtizedek óta folyamatosan csökken, a társadalom korfája öregszik. A tartós népességfogyás megelőzése érdekében Magyarország tudatos és robusztus népességpolitikát folytat, támogatva a családok gyermekvállalását.

42. A hazai köz- és felsőoktatási rendszer színvonalának további emelése érdekében folyamatos erőfeszítések szükségesek a tudásalapú gazdaság és társadalom oktatással és képzéssel kapcsolatos növekvő igényeinek való megfeleléshez. A természettudományos és a műszaki ismeretek oktatása azért is fontos, mert a nemzetközi tudományos és technológiai versenyben elfoglalt helyünknek biztonságpolitikai jelentősége is van. A gyakorlatban is hasznosítható ismeretek tanítása és a nemzeti kultúra továbbadása között meg kell találni az egyensúlyt.

¹ 2020. évi helyzet szerint ez mintegy 8,6 milliárd tonnányi készletet jelent.

43. A határainkon kívül élő magyar közösségek összekötő kapocsként szolgálhatnak, ugyanakkor megoldatlan problémáik könnyen feszültségek forrásává is válhatnak.

V. Magyarország biztonsági környezete

44. Magyarország biztonsági helyzete jelenleg szilárd, NATO és EU tagsága pedig ezt a biztonságot tovább növeli. A kihívások változó jellege és a biztonsági környezet egyes tendenciái fokozatos romlást vetítenek előre, amelynek fő elemei: a váratlanság, a változékonyság, az összetettség, a hatalmi centrumok közötti növekvő versengés, a globális közjavak újraosztásának szándéka, a klímaváltozás, a szűkebb régióknak geostratégiai kihívásai, a befagyott konfliktusok, a nemzetközi jog csökkenő kikényszeríthetősége, a migráció kiváltó okai és következményei, a túlnépesedés, az erőforrások szűkössége, a fundamentalista vallási irányzatok és a terrorizmus, a válságok átalakuló jellege, a technológiai forradalom és a növekvő digitális és pénzügyi sérülékenység.

45. Biztonsági környezetünk változásai olyan gyorsak, mélyrehatóak és alapvetőek, hogy egy új világrend kialakulásáról beszélhetünk. A világban zajló nagyléptékű gazdasági, társadalmi, demográfiai és környezeti változások és az egyre szűkösebb globális erőforrásokért folyó verseny jelentős feszültségek forrása. A változások elsődleges jellemzője, hogy azok sokszor összeolvadnak, felgyorsulnak és komplex kihívásokat generálnak.

46. A globalizáció következtében tovább nőtt az államok kölcsönös függősége, így a globális folyamatok minden ország biztonsági helyzetére kihatnak. A válságok jellege jelentős átalakuláson ment keresztül. A válságok korai előrejelzés nélkül, rendkívül gyorsan, számottevő figyelmeztetési idő nélkül alakulhatnak ki és terjedhetnek át más országokra, régiókra. Az államok közötti nyílt háborúkat számos esetben nehezen kategorizálható konfliktusok váltják fel. Egyre nagyobb teret nyer az aszimmetrikus és a hibrid hadviselés, amelyek révén feltörekvő vagy újra megerősödő államok, illetve nem állami szereplők katonai és nem katonai eszközök változatos kombinációját alkalmazva kívánják érvényesíteni érdekeiket, sokszor leplezett módon. Ez a fajta hadviselési módszer elmosza a béke és a háború közötti éles határvonalat, nehezen áttekinthető, a háborús küszöb alatti, „szürkezónás” átmeneti állapotokat alakítva ki. Megfelelő védelmi képesség hiányában ez nemcsak megnehezítheti, de egyenesen lehetetlenné is teheti, hogy a megtámadott fél gyors és határozott választ adjon, vagy felkészüljön a megelőzésre.

47. Fokozatosan erősödik a különböző globális és regionális hatalmi centrumok közötti versengés. A jelenlegi nemzetközi rend meggyengítésére és érdekeiknek megfelelő megváltoztatására törekvő állami- és nem állami szereplők száma és lehetőségei növekednek. A globális biztonsági helyzet összességében romló tendenciát mutat.

48. A hatalmi vetélkedés mindinkább kiterjed a globális közjavakra is: fokozódó küzdelem folyik a nemzetközi vizek és az ott található erőforrások, az északi sarkvidék és a világűr ellenőrzéséért, valamint a kibertér dominanciájáért. Az emberiség technológiai szintjének rohamos fejlődésével [digitalizáció, ötödik generációs vezeték nélküli hálózat (5G), új technológia, stb.] folyamatosan új lehetőségek és kihívások jelennek meg, amelyek hatást gyakorolnak hazánk biztonságára. Az 5G jelentette technológia olyan forradalmi fejlesztéseket tehet lehetővé perspektivikusan, amelyek számottevő változásokat generálhatnak társadalmunk és gazdaságunk viszonylatában.

49. A globális felmelegedés és a szélsőségesebbé váló időjárás hozzájárul egyes államok belső nehézségeinek erősödéséhez. Az éghajlatváltozás hatásai mindenhol érzékelhetőek, ugyanakkor különösen erősen jelentkeznek számos olyan térségben, amelyek más okok miatt eleve sérülékenyek, súlyosbítva a meglévő társadalmi és gazdasági problémákat.

50. A nemzetközi rendszer stabilitására negatívan ható világméretű trendek várhatóan tartósak maradnak. Az euroatlanti és az európai biztonsági rendszer keleti és déli irányból egyaránt rendkívüli, a hidegháború vége óta nem tapasztalt kihívásokkal és fenyegetésekkel néz szembe. Miközben kontinensünk lakosságának létszáma gyakorlatilag stagnál, illetve átlagéletkorát tekintve öregszik, addig elsősorban Afrikában és Közép-Ázsiában népességszaporulás zajlik. Mindez újabb államok és régiók destabilizálódásához és a migrációs nyomás további erősödéséhez vezethet.

51. Felértékelődött a biztonság katonai eleme. Az euroatlanti térség biztonságára kihívást jelentő állami szereplők erőteljes ütemben növelik katonai kiadásait és képességeiket, míg a nem-állami szereplők növekvő mértékben tesznek szert stratégiai csapásmérő képességekre. Egy Magyarország vagy szövetségesei ellen irányuló fegyveres támadás jelenleg kevésbé valószínű, de a romló általános biztonsági környezetben és egyes szomszédos régiók biztonságának nagyfokú törékenysége miatt nem lehet figyelmen kívül hagyni a hagyományos konfliktusok kialakulásának, vagy váratlan támadás bekövetkezésének lehetőségét Magyarország közvetlen környezetében sem, ideértve a szövetségeseinket érő, az Észak-atlanti Szerződés 5. cikke hatálya alá tartozó helyzeteket is. Különösen fontos ez annak fényében, hogy csökkent a konfliktusok tér- és időbeli kirobbanásának, valamint jellegének előrejelezhetősége.

52. A nemzetközi jogot figyelmen kívül hagyó nagyhatalmi törekvések Európa és közvetve hazánk biztonságát is megkérdőjelezhetik. Az agresszióval kikényszerített területszerzés alapjaiban változtatta meg biztonsági környezetünket, jelentősen megnövelve az esetleges konfrontáció kockázatát. Továbbra is törekedni kell a párbeszédre, ugyanakkor készen kell állni az ellenünk vagy szövetségeseink ellen irányuló, akár figyelmeztetés nélkül, hagyományos vagy nem hagyományos eszközökkel végrehajtott agresszió elrettentésére és kivédésére is.

53. A Magyarország biztonságát meghatározó régiókban a legtöbb esetben nem sikerült megoldani az elmúlt évtizedek válságait. Sőt újabb, nehezen kezelhető válságócok is kialakultak földrészünkön és Európa geopolitikai környezetében. Közelebbi és távolabbi térségünk aktív és befagyott konfliktusai hosszú távon fennmaradhatnak, illetve kiújulhatnak. Ennek hatásai hazánkat is érinthetik.

54. A megváltozott biztonsági környezetre számos ország reagál védelmi képességeinek fejlesztésével. Az európai országok koherens és kölcsönösen transzparens, NATO, EU és regionális többnemzeti keretek között folytatott képességfejlesztési erőfeszítései kulcsfontosságúak a kontinens hosszú távú biztonságának fenntartása érdekében. Kockázati tényező, hogy a fegyveres erők gyors ütemű modernizációja a világ számos régiójában eredményezheti a regionális katonai erőegyensúly megbomlását és ezzel az instabilitás növekedését.

55. Magyarország nem fejleszt robusztus stratégiai támadó kapacitásokat, ezért kiemelten kezeli, és nagy jelentőséget tulajdonít a fegyverzetellenőrzési, leszerelési, és non-prolifációs rendszerek tevékenységének. Tagjai vagyunk a legtöbb ilyen jellegű nemzetközi egyezménynek és megállapodásnak. Hosszú ideje aktív szerepet vállalunk a multilaterális szervezetek keretein belül megvalósuló biztonság- és védelempolitikai együttműködésben és fellépésben. A stratégiai csapásmérési technológiák és képességek gyors ütemű fejlődése, az ilyen fegyverrendszerek egyre szélesebb elterjedése, továbbá a kézfegyverek és robbanóeszközök instabil régiókban történő fokozott elterjedése jelentős kockázatot jelent mind Magyarországra, mind a nemzetközi keretek között állomásoztatott magyar katonákra és rendőrökre.

56. Az elmúlt időszakban elért számottevő eredmények ellenére a Nyugat-Balkán biztonsági helyzete továbbra is törékeny. A térség nyugati integrációja befejezetlen, ráadásul az ellenőrizetlen, tömeges és illegális migráció súlyos kihívások elé állítja a migrációs útvonalakon fekvő államokat. Az esetleges politikai és gazdasági instabilitás a vallási radikalizmust is erősítheti. Mindezeket a jelenségeket

részben ellensúlyozni tudják a térség egyes országainak euroatlanti integrációs sikerei. Magyarország kitettsége a nyugat-balkáni kihívásoknak alapvetően meghaladja a legtöbb európai országét, ezért felelősségünk is rendkívül nagy a nyugat-balkáni stabilizációs törekvések sikerességére vonatkozásában.

57. Magyarország biztonságára meghatározó hatást gyakorol a tömeges bevándorlás okozta válság. A krízis nyilvánvalóvá tette, hogy a váratlan, ellenőrizetlen, tömeges és illegális migráció olyan új típusú kihívás, amely akár az európai kontinens biztonságát és stabilitását is veszélyeztetheti, miközben nemzetbiztonsági, közbiztonsági és közegészségügyi kockázatok sorát rejti magában. A globális folyamatok figyelembevételével a kihívással hosszú távon is számolni kell.

58. A tömeges, ellenőrizetlen és illegális migráció elsődleges kiváltó oka, hogy több kontinens számos régiójában mutat jelentős növekedést a nem megfelelően kormányzott, alapfeladataikat is csak korlátozott mértékben és alacsony színvonalon ellátó, politikailag, gazdaságilag és társadalmilag instabil államok száma. A túlnépesedés, a kiterjedt szegénység és a negatív hatású környezeti változások általában egyszerre jellemzik őket. Számot kell vetni azzal is, hogy a tömeges bevándorlás okozta válság tartós megoldatlansága a tranzit- és a célországok meggyengülését, társadalmi kohéziójának csökkenését eredményezheti. A válságban egyes állami vagy nem állami szereplők lehetőséget láthatnak saját érdekeik érvényesítésére, és lépéseket is tehetnek a migrációs krízis súlyosbitása érdekében. Ezáltal az illegális migrációs hullám a hibrid hadviselés eszközévé is válhat.

59. Az afrikai és az ázsiai kontinens számos térségében, de a világ több más pontján is mind súlyosabb kihívást jelent a lakosság ivóvízzel és élelmiszerral való ellátása. Ez komoly biztonsági kockázatot hordoz magában. A megújuló energiák és a környezetbarát technológiák növekvő hányadot képviselnek a globális energiaellátásban.

60. Az instabil régiókon belül, növekvő problémát okoz a keresztény kisebbségek vallási alapú üldöztetése, amely egyrészt humanitárius, másrészt morális kihívás Európa és Magyarország számára. A legújabb konfliktusok tapasztalatai alapján a helyzet különösen súlyos a levantei térségben, amely a nemzetközi közösség és hazánk fokozott figyelmét igényli.

61. A létfenntartáshoz szükséges legfontosabb javak szűkössége már rövid- és középtávon is jelentős államközi vagy államokon belüli konfliktusokat eredményezhet. A természeti erőforrások iránti növekvő igény a verseny kiéleződésével, valamint súlyos környezeti károkkal, az erőforrások fokozódó kimerülésével és hozzáférhetőségének romlásával jár, ami további feszültségekhez vezethet. A fejlődés fenntartása, ezáltal a társadalmak stabilitásának a biztosítása, az elérhető eredmények mellett egyre nagyobb nehézséget okoz.

62. Egyes járványok gyors terjedése nemzeti, regionális vagy akár globális szintű instabilitás forrása lehet. Nem zárható ki új világjárványok kialakulása sem, amelyek terjedését a növekvő világkereskedelem, a személyes mobilitás és a tömeges, ellenőrizetlen és illegális migráció minden korábbinál gyorsabbá teheti.

63. Globalizált világunkban járványhelyzet kialakulása nem csak egészségügyi válsághelyzetet eredményezhet, hanem – a járvány súlyosságától függően (érintettek száma, fertőzőképesség, halálozási ráta stb.) – messzemenően kihathat a biztonság legtöbb elemére, mint például a gazdasági, szociális, katonai stb. biztonságra is. A fejlett orvostudomány a globalizáció járványügyi, negatív kihatásait csak részben képes ellensúlyozni.

64. A koronavírus járvány globálissá válása figyelmeztet és még egyértelműbbé teszi a tömeges, ellenőrizetlen és illegális migráció és biztonsági kockázatok növekedése közötti összefüggést, adott esetben egészségügyi kockázatokra vonatkozóan.

65. A migrációs szempontból kibocsátó országok belső nehézségei rövid idő alatt eszkalálódhatnak, ami könnyen az adott állam működésképtelenné válásához, sőt akár polgárháború kialakulásához vezethet, és a határokat átlépve nemzetközi konfliktussá szélesedhet. Az instabilitás táptalaja az olyan határokon átívelő fenyegetéseknek, mint a terrorizmus, a fegyver-, a kábítószer-, az ember- és szervkereskedelem vagy a tömeges, ellenőrizetlen és illegális migráció. Az instabil régiók és válságövezetek hatásai hazánkat is eléri.

66. A kontinensünkön elkövetett terrorcselekmények arra utalnak, hogy a szélsőséges vallási indíttatású terrorizmus egyre növekvő biztonsági kockázatot jelent Európa államai számára. Az Európába irányuló tömeges, ellenőrizetlen és illegális migráció is közvetlenül növeli a terrorveszélyt. Így az instabilitás és a válságok terjedése hozzájárul a terrorizmus erősödéséhez, amely napjaink egyik legkomolyabb, nehezen előrejelezhető, aszimmetrikus fenyegetése, és közvetlen, hosszútávon fennmaradó veszélyt jelent a világ és ezen belül különösen Európa biztonságára.

67. A tömeges, ellenőrizetlen és illegális migráció és kísérőjelenségei visszaszorítása érdekében megtett intézkedések – ezek között a fizikai határzár létesítése és a jogi szabályozás szigorítása – átmenetileg jelentősen csökkentették a kelet-közép európai térségen áthaladó migránsok számát. Az Európa déli és délkeleti szomszédságát továbbra is jellemző instabilitás miatt fokozódik a kontinensünkre nehezedő migrációs nyomás, ami a válság kiújulásához, újabb migrációs hullámok kialakulásához vezethet.

68. Az állami és nem állami szereplők által szponzorált politikai, gazdasági és társadalmi folyamatok befolyásolására irányuló stratégiák száma, változatossága és határfoka növekszik. A befolyásolás egyik eszköze lehet a nemzetközi közvélemény szervezett és módszeres Magyarország ellen hangolása. Az információs műveletek hatékonyságát növeli, hogy az álhírek, dezinformációk terjedését a közösségi média rendkívül gyorsá teszi. A nyílt befolyásolás politikai és gazdasági nyomásgyakorlásban is megjelenhet, amely során az ellenérdekelt nemzetközi szereplők korlátozni próbálhatják hazánk cselekvőképességét.

69. A technikai fejlődéssel és vívmányainak elterjedésével folytatódik a biztonságot veszélyeztető, nehezen kontrollálható nem állami szereplők – például szervezett bűnözői körök, nemzetközi terrorszervezetek, kiberbűnözői csoportok, szélsőséges vallási közösségek, magán biztonsági cégek, egyes nem kormányzati szervezetek és egyéb transznacionális hálózatok – súlyának növekedése a nemzetközi biztonságpolitikában. Ezek mögött sokszor nehezen azonosítható érdekek és csoportok húzódnak meg, és könnyen szolgálhatnak rejtett állami szándékokat. Mindez átrendezi és áttekinthetlenebbé teszi egyes térségek biztonsági helyzetét, ami hazánk számára is kihívást jelent. Az információs technológia rohamos fejlődéséből és terjedéséből kifolyólag az állam és a társadalom működése egyre inkább a digitalizációra épül. Az elektronikus információs rendszerek sérülékenységei ezért biztonsági kockázatot hordoznak magukban. Világméretű tendencia, hogy a kibertérben végzett, ártó szándékú tevékenységek egyre gyakoribbak, egyre kifinomultabbak és egyre nagyobb kárral járnak.

71. Növekvőben van azoknak az államoknak és nem állami szereplőknek a száma, amelyek a kibertér kritikus adatok illegális megszerzésére, valamint az elektronikus információs rendszerekben vagy azokon keresztül történő – akár fizikai – károkozásra használják. Ezért a kibertér

ma már a szárazföld, a tengerek, a levegő és a világűr mellett külön műveleti térnek számít. A jövőbeli konfliktusok nagy valószínűséggel még inkább ki fognak terjedni a kibertérre.

72. Napjaink legfontosabb információtechnológiai kihívását az jelenti, hogy az információk tömegesen állnak rendelkezésre, ugyanakkor az adatokhoz történő hozzáférés integrált rendszere csak részlegesen biztosítható. Az információbővségből adódó lehetőségek hazai kihasználása terén még jelentős a kiaknázatlan potenciál. A gépi tanulás által támogatott folyamatok alkalmazása egyidejűleg rejt magában komoly lehetőségeket és kockázatokat, ugyanakkor az adatmennyiség exponenciális növekedése miatt bevezetése a közeljövőben elkerülhetetlen.

73. Az űrtechnológia területén bekövetkezett rendkívül gyors fejlődés következtében a terület hatalmas technológiai minőségi ugrás elé néz. Az élboly és a lemaradók között a technológiai rés folyamatosan nő. Az űrtechnológia, mint a technológiai piramis csúcsán elhelyezkedő ágazatok egyike, meghatározó jelentőségű lesz egy-egy ország fejlettségét, gazdasági, társadalmi erejét és viszonyait, politikai érdekérvényesítő képességét tekintve.

74. A tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik terjedése, illetve fejlődése növeli a kiszámíthatatlanságot, tartós kockázatot jelentve a transzatlanti térség és hazánk biztonságára. Az elmúlt években több példa volt vegyi fegyverek konfliktus során történő alkalmazására. Veszélyforrás, hogy egyes nem állami szereplők – terrorszervezetek, terroristacsoportok, bűnszervezetek – is tömegpusztító fegyverek birtoklására és alkalmazására törekcsenek, mivel velük szemben az elrettentés hagyományos módjai csak korlátozottan működőképesek.

75. A globális gazdaság növekedési ütemének esetleges lassulása és az ebből fakadó gazdasági és pénzügyi instabilitás növekvő kockázati tényezőt jelent.

76. Újfajta kockázatot jelentenek a hagyományos fizetőeszközöket helyettesítő, széles körben elterjedt kriptovaluták, amelyek működése jogilag még nem kellően szabályozott.

77. A gyorsan változó és nehezen kiszámítható biztonsági környezet következtében megnöttek a források és a szállítókapacltások korlátozott számából fakadó kockázatok, amelyek szükségessé teszik energia-behozatalunk diverzifikációjának szélesítését. A lakossági fogyasztás, valamint a gazdaság zökkenőmentes működése érdekében kritikus fontosságú az energiaellátás folyamatos biztosítása.

78. Biztonsági környezetünket egyre jobban befolyásolja az erőteljes urbanizáció. A Föld lakosságának már több mint fele él városokban, és ez az arány tovább növekszik. A sűrűn lakott, nagy kiterjedésű „szupervárosokban” a társadalmi és a környezeti veszélyek fokozottan jelentkeznek. A nagyvárosokban kialakuló válsághelyzetek bizonyos esetekben jóval túlmutathatnak a hagyományos rendfenntartó szervek képességein.

79. A szervezett bűnözés és főként annak a határokon átnyúló, súlyosabb formái növekvő kihívás elé állítják a társadalmat, a rendvédelmi és az igazságügyi szerveket. A szervezett bűnözői csoportok nemzetközi tevékenységének horizontját az EU bővítése, a schengeni övezet létrehozása, valamint a virtuális térben létrejött platformok kltágították. A csoportok felépítésében a nemzeti jelleg mellett egyre jobban érvényesül a transznacionális hatás. A szervezett bűnözés színterei, erői, eszközei és módszerei az elmúlt években átalakultak. A szervezett bűnözés gazdasági és közigazgatási terjeszkedési kísérleteit az illetékes szervek folyamatos ellenőrzés alatt tartják és gátolják.

80. Biztonsági kihívást jelentenek a társadalmi feszültségeket kihasználó politikai, vallási, ideológiai vagy más alapú szélsőséges csoportok, amelyek az alkotmányos intézmények működésének megzavarására és antidemokratikus politikai céljaik népszerűsítésére törekedhetnek. Az erőszakos

fellépésre kész szélsőséges körök társadalmi hatása a nemzetbiztonsági szolgálatok tevékenységének köszönhetően csekély.

81. Az élelmiszerlánc biztonsága és az élelmiszerek biztonságossága olyan kérdés, amelynek társadalmi fontosságát nehéz túlbecsülni. A világ számos országában, köztük hazánkban is emelkedni látszik a hamis vagy hamisított élelmiszerekkel, emberi fogyasztásra alkalmatlan termékek illegális forgalmazásával kapcsolatos esetek száma.

VI. Alapvető érdekeink

82. Hazánk biztonságpolitikájának vezérfonala, hogy minden helyzetben nemzeti biztonsági érdekeink érvényesítését tekintjük kiindulópontnak, és ebből vezetjük le a szükséges lépéseket. Meghatározó jelentőségű nemzeti érdekérvényesítő képességünk fenntartása és erősítése, egyúttal hazánk legszélesebb értelemben vett biztonságával összefüggésben az ország diplomáciai cselekvőképessége, gazdasági teljesítőképessége, politikai stabilitása, kulturális egysége és katonai ereje.

83. Magyarország elsődleges biztonsági érdekének tekinti szuverenitásának, területi integritásának és alkotmányos rendjének megőrzését, állampolgárai biztonságának garantálását, az ország stabilitását, fenntartható gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődését, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok érvényesülését. Nemzeti biztonsági érdekünknek tekintjük a nemzetközi béke, biztonság, stabilitás és együttműködés fenntartását, a demokratikus elvek érvényesülésének előmozdítását, a fenntartható fejlődés elősegítését, az euroatlanti és az európai biztonsági struktúrák erősítését.

84. A határon túli magyarság helyzete elválaszthatatlan Magyarország biztonságától. A határon túli magyarok iránt Magyarország Alaptörvényben lefektetett felelősségvállalás szellemében Magyarország szoros figyelemmel követi a szomszédos államokban élő magyarok helyzetének alakulását. Támogatjuk, hogy a határon túli magyarok közösségként, szülőföldjükön megmaradva élvezhessék az önkormányzatiság és az autonómia sajátos helyzetüknek leginkább megfelelő formáit.

85. Biztonságunk szempontjából kiemelkedő fontossággal bír az euroatlanti és az európai térség, benne különösen a közép-európai régió és a Magyarországgal szomszédos országok biztonsága és stabilitása. Biztonságunkra meghatározó hatást gyakorol továbbá a Balkán-félsziget és Kelet-Európa biztonsági helyzete.

86. A Kárpát-medence hazánk számára természetes kulturális, történelmi, földrajzi és ökológiai referenciapont. Számítva a szomszédos országoknak a kölcsönös érdekek alapján történő együttműködésére, kezdeményező jelleggel és tevékenyen fel kívánunk lépni ennek a térségnek a határokon átívelő, gazdasági és közlekedési szempontú újjáépítése érdekében.

87. Alapvető érdekünk a stabilitás kivetítése közvetlen szomszédságunkra, kiemelten a nyugat-balkáni térségre. A térség számos olyan jellemzőt mutat, amelyek váratlan és előnytelen kombinációja akár biztonsági kockázatot is jelenthet. Ilyenek az állami instabilitás, az etnikai és vallási törésvonalak, a magas munkanélküliség, továbbá a hosszú távú euroatlanti integrációs perspektíva hiánya. A nyugat-balkáni térség euroatlanti integrációja kulcsfontosságú a régiót érintő problémák megoldásában.

88. Magyarország érdekelt egy erős, demokratikus, stabil, gazdaságilag fejlődő Ukrajnában és kiegyensúlyozott kétoldalú kapcsolatokban, ugyanakkor az ukrán nemzettudat erősítését szolgáló legitim törekvések nem járhatnak a kárpátaljai magyar közösség szerzett jogainak csorbulásával.

89. Fontosnak tartjuk a stabilitás erősítését a transzatlanti térség biztonságával összefüggő távolabbi térségekben, többek között a közel-keleti és észak-afrikai térségben, a Száhel-övezetben és Közép-Ázsiában.

90. A globális stabilitás szempontjából alapvető fontosságúnak tartjuk, hogy az államok között felmerülő vitás kérdések az Egyesült Nemzetek Alapokmányának céljaival, alapelveivel és a nemzetközi joggal összhangban, tárgyalásos úton kerüljenek rendezésre.

91. Magyarország biztonság- és védelempolitikájának elsődleges nemzetközi keretét a NATO és EU tagsága jelenti. Érdekünk a két szervezet kohéziójának megőrzése és egymást kölcsönösen erősítő és kiegészítő együttműködése. Biztonságunkhoz hozzájárul az összeurópai (EBESZ) és a páneurópai (ET) keretekben megvalósuló nemzetközi együttműködés is.

92. Kiemelt érdekünk a szoros transzatlanti kapcsolat és a NATO kohéziójának megőrzése. Egy erős, egységes, a biztonsági kihívásokra időben reagálni képes, 360 fokos kitekintésű Szövetségben vagyunk érdekeltek.

93. A NATO kollektív védelmének elsődlegessége mellett az Európai Unió szerepét jelentősen erősíteni kell a védelem területén, ezért érdekünk a közös kül- és biztonságpolitika és az ennek részét képező közös biztonság- és védelempolitika hatékonyabbá tétele. Az európai védelmi képességek összehangolt fejlesztése és az uniós védelmi együttműködés elmélyítése elengedhetetlen ahhoz, hogy az EU képes legyen a közös védelemre és az önálló, hatékony nemzetközi válságkezelésre, érdemben kiegészítve a NATO tevékenységét.

94. Magyarország támogatja az európai uniós tagállamok védelmi költségvetéseinek növelésére irányuló célkitűzéseket, ahol ez hozzáadott értéket ad, a NATO és az EU elveivel összhangban védelmi képességek kialakítását, valamint az intézményrendszer erősítését. Ez a folyamat hosszútávon, a tagállamok teljes egyetértése esetén elvezethet a közös európai védelemhez, egy közös európai haderő felállításához. Addig azonban meg kell őrizni az európai biztonsági és védelmi együttműködés kormányközi jellegét.

95. Magyarország erős és egységes, sikeres integrációs pályán maradó és vonzó integrációs perspektívát kínál Európában érdekelt, mivel földrészünk csak gazdasági és katonai erejét egyesítve maradhat versenyképes az átalakuló világrendben. A kohézió, a szolidaritás és a tagországok nemzeti érdekei párhuzamos szem előtt tartásával kell válaszokat keresni az EU előtt álló súlyos kihívásokra, mint például a külső határok védelme, az eladósodottság magas szintje, a nemzetközi gazdasági versenyképesség fenntartása vagy a népesség előregedése.

96. Az európai integráció jövőjéről Magyarország azt a nézetet osztja, miszerint az erős Európa talapzatát a szabad nemzetek és a cselekvőképes államok képezik. Az EU jövőjét hazánk ezért nem föderációként, hanem szuverén nemzetállamok szövetségeként és integrációjaként képzelem el, miközben egyetért azzal, hogy ezen államok szuverenitásuk egy körülhatárolt részét nemzeti érdekből közösen gyakorolják. Ezzel összefüggésben átlátható és a tagállamok érdekeit tiszteletben tartó uniós döntéshozatali eljárásokat tartunk kívánatosnak.

97. Hazánk érdeke, hogy szem előtt tartva a magyar biztonságpolitikai prioritásokat és a fenyegetések súlyosságát, részt vegyen, vagy vezető szerepet töltsön be regionális szinten a többnemzeti formációkban és képességfejlesztési kezdeményezésekben.

98. Magyarország számára kiemelkedően fontos, hogy az ellenőrizetlen gazdasági és más migrációs tevékenység hatásaival szemben a nemzetközi közösség eredményesen tudjon fellépni. Kiemelt érdekünk, hogy – a tagállamok önálló erőfeszítésein túl – a NATO és az EU szervezetileg is nagyobb

mértékben járjon hozzá a kibocsátó országok problémáinak rendezéséhez. Kiemelten fontosak elsősorban az afrikai kontinens, valamint a Közel-Kelet és Közép-Ázsia stabilitását elősegítő erőfeszítések, amelyekhez hazánk következetesen hozzájárul.

99. Magyarország megkülönböztetett figyelmet fordít a terrorizmus minden formája elleni küzdelemre: a jelenségcsoporttal szembeni leghatározottabb fellépés nemzeti érdekünk. A terrorizmus elleni harc egyszerre épül a terrorcselekmények megelőzésére, a terrorista csoportok és a terrorszervezetek felderítésére és felszámolására, a terrorcselekmények következményeinek kezelésére, a védelmi képességek megerősítésére és a veszélyhelyzetekre való felkészülésre.

100. Érdekünk a hibrid hadviselés elleni nemzeti, és elsősorban az EU és NATO kereteiben, a többnemzeti válaszadási képesség fejlesztése.

101. Magyarország a fizikai biztonságot veszélyeztető vagy jelentős anyagi károk okozására képes kiberképességeket fegyvernek, alkalmazásukat fegyveres agresszióknak tekinti, amelyre a fizikai térben megvalósuló válaszadás is lehetséges. A kiberműveletek sokszor nehezen bizonyítható attribúciójára, az elkövető azonosítására, megnevezésére való tekintettel a válaszlépések különösen körütekintő, eseti elbírálást igényelnek az érintett kormányzati szervezetek bevonásával.

102. Magyarország legfontosabb célkitűzése az energiapolitika terén az energiaszuverenitás és az energiabiztonság megerősítése, valamint az energiatermelés dekarbonizációja, ami csak az atomenergia alkalmazásával lehetséges. Az energiaellátási források és útvonalak diverzifikálása alapvető és hosszú távú nemzeti érdek, ami hozzájárul hazánk stabilitásának és ellenállóképességének növeléséhez. Magyarország egyértelmű érdeke, hogy csökkentse energiainport-szükségletét, és ezzel egyidejűleg biztosítsa mind szélesebb körű kapcsolódását a régiós áramés földgázhálózatokhoz, ami az ellátásbiztonságot és a hatékony importversenyt tudja garantálni. Kiemelt cél az integrált európai és regionális belső energiapiac kiépítése.

103. A fegyverzetellenőrzési és fegyverzetkorlátozási rezsimek az európai biztonsági architektúra szerves részét képezik. Fennmaradásuk és hatékony működésük elemi biztonsági érdekünk. Az új, stratégiai csapásmérésre alkalmas technológiák terjedése, azok hatékonyságának, mozgékonyságának, rejthetőségének növekedése ugyanakkor alapvető kihívások elé állítják a meglévő fegyverzetellenőrzési és fegyverzetkorlátozási rezsimeket. Szükséges a meglévő non-proliférációs és ellenőrzési rendszer új nézőpontokból történő megközelítése.

104. Magyarország súlyos demográfiai problémáinak orvoslása össztársadalmi érdek és egyúttal egyik legfontosabb nemzeti ügyünk. Kiemelt nemzet- és családpolitikai cél a negatív demográfiai folyamat saját erőből, a nemzeti kultúra megtartásával történő megfordítása. Célunk a kereszténységben gyökerező, a nyugati demokratikus értékeken alapuló, a világra nyitott nemzeti kultúránk megőrzése és megerősítése. A szociális biztonság a nemzetgazdaság teljesítőképeséghez mért fenntartásához, valamint a megfelelő gyermekvédelem biztosításához alapvető nemzeti érdekünk fűződik.

105. A hazai védelmi ipar, azon belül is a kutatás-fejlesztés és az innováció támogatása nemzetbiztonsági érdek, mivel ezek által csökkenthető az import függőség, növelhető az ellátásbiztonság és hazai gyártmányokkal korszerűsíthetők a védelmi eszközök.

106. A forradalmi technológiák fejlesztése stratégiai fontosságú kérdés. Hazánk biztonsága megkívánja, hogy a kulcsfontosságú területeken – mint például a kibervédelem, a mesterséges intelligencia, az autonóm rendszerek, a biotechnológia – kiemelt figyelmet fordítsunk a kutatás-fejlesztésre és annak védelmi összetevőjére.

107. Versenyképességünk növelése érdekében, a nemzetbiztonsági aspektusok figyelembevételével, a lehető leghamarabb hozzáférést kell biztosítanunk a legfejlettebb technológiákhoz a hazai piaci szereplők, többek között a kis- és középvállalkozások részére.

108. Magyarország nagy hangsúlyt fektet a közép-európai országok együttműködésének fejlesztésére. A kiemelt regionális kezdeményezéseket, folyamatokat és formációkat résztvevőként támogatja, de készen áll egyes területeken a vezető szerep ellátására is.

109. A Visegrádi Együttműködés keretei között zajló politikai, gazdasági, védelmi és számos más területre kiterjedő együttműködés fenntartása és fejlesztése Magyarország kiemelt nemzeti érdeke. Nyitottak vagyunk arra, hogy a V4-ek erősítsék együttműködésüket a térség többi országával és közösen biztosítsanak képességeket a NATO és az EU közös erőfeszítéseikhez.

110. A Németországi Szövetségi Köztársaság az EU és a NATO egyik meghatározó tagjaként, kontinensünk legerősebb nemzetgazdaságaként kulcsszerepet tölt be az integrációs folyamatokban, ezáltal földrészünk stabilitásának szavatolásában. Nagy jelentőséget tulajdonítunk annak is, hogy Németország kiterjedt és mély kapcsolatrendszerrel tart fenn a közép-európai térség legtöbb államával. A Németországgal két- és többoldalú keretek között kialakított, hagyományosan szoros politikai, gazdasági, társadalmi és védelmi kapcsolatok kitüntetett helyet foglalnak el hazánk kül- és biztonságpolitikájában. Az együttműködés magas szintjének fenntartása, a közös biztonság- és védelempolitikai elképzelésekre vonatkozó párbeszéd további erősítése kiemelt érdekünk.

111. A magyar és a lengyel nemzetet ezeréves sorsközösség és fegyverbarátság köti össze. Erre a szilárd történelmi alapra, valamint közös NATO és EU tagságunkra építve hazánk stratégiai együttműködésre törekszik a Lengyel Köztársasággal, kétoldalú alapon és Visegrádi Együttműködés keretei között egyaránt. A közép-európai régió sajátos érdekeinek képviselésében meghatározó jelentőséget tulajdonítunk a Lengyelországgal való összehangolt Európa-politikai fellépésnek, amelyet megkönnyít az európai integráció jövőjéről vallott nézeteink hasonlósága.

112. Magyarország kiemelkedően fontosnak tartja az Európa és az Amerikai Egyesült Államok közötti civilizációs, érték- és érdekalapú szövetséget. Ebből adódóan az Amerikai Egyesült Államokkal kialakított stratégiai kapcsolat, a magas szintű védelmi és gazdasági együttműködés fenntartása alapvető érdekünk. Az Amerikai Egyesült Államok a jövőben is a nemzetközi biztonságpolitika meghatározó szereplője marad, és egyre inkább arra fog törekedni, hogy szövetségeseit és partnereit kül-, biztonság- és védelempolitika terén egyaránt erőteljesebb felelősségvállalásra bírja.

113. Az Olasz Köztársaság hazánk stratégiai partnere. Országaink történelmileg szoros és sokrétű kulturális, valamint jelentős kereskedelmi és gazdasági kapcsolatai jó alapot képeznek a NATO és az EU keretei között, illetve más multilaterális formációkban folytatott, kiterjedt magyar–olasz biztonság- és védelempolitikai együttműködéshez. Hazánkhoz hasonlóan Olaszországot is súlyosan érinti a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet, ami szintén lehetőséget teremt a koordinált fellépésre.

114. A Francia Köztársaság hagyományosan központi szerepet játszik az Európai Unió közös biztonság- és védelempolitikájának alakításában, emellett aktív és befolyásos tagja a NATO-nak is. Hazánk számára ezért fontos a francia féllel multilaterális vagy bilaterális keretek között folytatott biztonsági és védelmi együttműködés fenntartása és fejlesztése.

115. A Török Köztársaság lendületesen fejlődő regionális hatalom és NATO szövetséges. Geostratégiai elhelyezkedése folytán fontos szerepet tölt be Európa és Magyarország biztonságában, jelentős befolyást gyakorolva – többek között – a közel-keleti és a nyugat-balkáni régió stabilitására.

Törökország a kontinensünkre irányuló migrációs nyomás kezelésében is kulcsfontosságú partner. Érdekünk a magyar–török politikai, gazdasági, kulturális és védelmi ipari együttműködésben rejlő potenciál minél szélesebb körű kiaknázása.

116. Nemzeti biztonsági érdekeink meghatározásakor figyelemmel kell lennünk arra, hogy a globális hatalmi viszonyok átalakulóban vannak: a nemzetközi rendszer gazdasági, politikai és katonai tekintetben egyre inkább többpólusúvá válik. Hazánk érdeke, hogy szövetségesei és uniós partnerei mellett a többi dinamikus fejlődő, a térségünkre jelentős hatást gyakorló országgal is kiegyensúlyozott politikai és bővülő gazdasági kapcsolatokat alakítson ki.

117. Külgazdasági törekvéseinkben nagy jelentőséget tulajdonítunk kapcsolataink szorosabbra fűzésének a posztszovjet térségbeli, közel-keleti, ázsiai, afrikai és latin-amerikai országokkal és regionális szervezetekkel. E kapcsolatok fejlesztése során támaszkodunk a NATO és EU tagságunkból adódó előnyökre, egyben szem előtt tartjuk a szövetségi és az európai uniós szolidaritást, ugyanakkor nem támasztunk ideológiai jellegű előfeltételeket. Érdekünk a nemzetközi gazdasági konjunktúra fenntartása.

118. Az Oroszországi Föderáció a nemzetközi rendszer egyik meghatározó tényezője, számos globális és regionális biztonsági kérdés kezelésében játszik megkerülhetetlen szerepet. A közelmúltban ugyanakkor a NATO és Oroszország, valamint az EU és Oroszország kapcsolatában súlyos feszültségek alakultak ki. A NATO a romló biztonsági környezetben megerősítette elrettentési és védelmi berendezését, felfüggesztette a civil és katonai gyakorlati együttműködését Oroszországgal. Ezzel együtt a politikai párbeszéd csatornáit is nyitva hagyta, mivel a Szövetség nem keresi a konfliktust és nem is jelent fenyegetést Oroszország számára. Ebben a helyzetben az Oroszországgal folytatott politikai párbeszédre és a kockázatokat csökkentő, a bizalmat erősítő intézkedésekre különösen nagy szükség van. Magyarország – miközben prioritásnak tartja a NATO és az EU kohéziójának megőrzését – érdekelt a magyar–oroszl kapcsolatok és gazdasági együttműködés pragmatikus fejlesztésében.

119. A Kínai Népköztársaság a világ második legnagyobb nemzetgazdasága, egyúttal civilizációs központ is. Kína gazdasági súlyának megfelelően politikai és katonai szempontból is mind határozottabban lép fel, és egyre jelentősebb szerepet játszik a nemzetközi rendszerben. Kína katonai és biztonságpolitikai törekvéseit hosszabb távon is figyelemmel kell követni. A magyar–kínai kapcsolatok pragmatikus alapokon történő intenzív erősítése, és kiváltképpen az európai, afrikai és ázsiai kontinenseket összekötő kereskedelmi kapcsolatok szorosabbra fűzését célzó „modern selyemút” („Övezet és Út Kezdeményezés”) programba történő, kölcsönös előnyökkel járó bekapcsolódás Magyarország érdeke. Ugyanakkor a gazdasági együttműködés lehetőségeinek kiaknázása során tekintettel kell lenni azokra a kitértekből adódó tényezőkre is, amelyek a feltörekvő Kína a kritikus infrastruktúrába történő beruházásai, a legfejlettebb infokommunikációs technológia esetleges szállítójaként való megjelenése és általában a regionális befolyásának megerősödése révén keletkeznek.

120. Alapvető érdekünk a demokrácia és a jogállamiság globális érvényesülése, valamint az emberi jogok és azon belül a kollektív és egyéni kisebbségi jogok, illetve az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartása valamennyi nemzetközi szereplő részéről. Ez kiterjed a vallási meggyőződésük miatt egyre nagyobb mértékben üldöztetett csoportokra, hazánk szempontjából pedig kiemelten a keresztény kisebbségekre.

121. Hazánk érdeke, hogy tudományos és technológiai téren tovább javítsa pozícióit, és minél több szegmensben a fejlett országok közé, esetenként a világ élvonalába tartozzon. A nemzetközi munkamegosztásban törekedni kell a globális értékláncok minél nagyobb hozzáadott értékét

előállító pontjaiba és munkafolyamataiba történő bekapcsolódásra, mivel ez a magyar gazdaság hosszútávon fenntartható növekedésének záloga. Az erőforrásokat ezért a magas hozzáadott értéket termelő ágazatokba célszerű összpontosítani.

122. Mindebben kulcsszerepet játszik a magas szintű kutatás-fejlesztés, innováció, illetve az információs és tudásalapú társadalom fokozódó igényeinek kielégítésére képes korszerű köznevelés, szakképzés és felsőoktatás. Prioritásként kell kezelni a hazai kutatás-fejlesztés és innovatív eljárásrendek intézményi kereteinek további fejlesztését. Biztonságunk szempontjából kiemelt figyelmet igényel a katonai, a rendészeti és a közigazgatási felsőoktatás, valamint az információs technológiai szakterület. Az oktatási rendszer kiemelkedően fontos feladata továbbá a nemzeti kultúránk, történelmünk és identitásunk ismeretére, tiszteletére és a haza szeretetére való nevelés, ami a társadalmi kohéziót is erősíti.

123. Természeti erőforrásaink, különösen a hazai vízbázisok, ivóvízkincs és termőföld védelme az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásai miatt stratégiai fontosságú kérdés. Sajátságos természetföldrajzi adottságaink figyelembevételével nagy jelentőséggel bír a vízgyűjtő területeken fekvő országokkal történő szoros vízbiztonsági együttműködés.

VII. Kiemelt biztonsági kockázatok

124. A változékony globális környezetben számos kihívás, kockázat és fenyegetés irányulhat hazánk vagy szövetségi rendszereink ellen. Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiájában meghatározott értékeink és adottságaink alapján, az elemzett biztonsági környezetben a következő kihívások nemzeti érdekeinkre gyakorolt hatása a leginkább jelentős:

- a) illegális migránsok tömeges érkezése a nyugat-balkáni vagy más, hazánkat érintő útvonalon, idegen népesség Magyarországra telepítése;
- b) váratlan fegyveres támadás;²
- c) összehangolt és széleskörű diplomáciai, információs és titkosszolgálati műveletek, pénzügyi-gazdasági nyomásgyakorlással, pénzügyi spekulációs támadásokkal vagy katonai fenyegetéssel párosulva (hibrid) Magyarország destabilizálása, kormányzati cselekvőképességének, politikai stabilitásának és társadalmi egységének gyengítése, továbbá nemzetközi érdekérvényesítő képességének korlátozása céljából;
- d) jelentős károkat okozó kibertámadások a kormányzati informatikai rendszerek, az E-közigazgatás, a közműszolgáltatók, a stratégiai vállalatok, a létfontosságú infrastruktúra egyéb elemei és más, a társadalom működésében fontos szervezetek számítógépes hálózatai ellen;
- e) terrorcselekmény elkövetése Magyarországon, illetve magyar állampolgárok vagy magyar érdekeltségek ellen külföldön;
- f) a nemzeti szuverenitást sértő, a nemzeti döntési jogköröket nyíltan vagy leplezetten elvonó törekvések, továbbá a határon túli magyar közösségek helyzetének jelentős romlása vagy ellehetetlenülése, amelynek következtében tömegesen kényszerülhetnek elhagyni szülőföldjüket;
- g) a tartós népességfogyás és a lakosság átlagéletkorának folyamatos emelkedése miatt kritikus demográfiai helyzet kialakulása;

² Ideértve az Észak-atlanti Szerződés 5. cikke alá tartozó eseteket.

- h) a nemzetközi gazdasági válság kiújulása vagy a globális kereskedelmi konjunktúra tartós leállása, ennek következtében pedig a globális és regionális értékláncok leromlása;
- i) az energiaiimportban bekövetkezett fennakadásból fakadó ellátási válsághelyzet létrejötte;
- j) súlyos és tartós instabilitás kialakulása, illetve „bukott állam” létrejötte hazánk közvetlen szomszédságában vagy régióinkban;
- k) a forradalmi technológiai fejlesztések illetéktelen kezekbe kerülésével a nemzet biztonságát veszélyeztető támadások vagy terrorcselekmények megjelenése;
- l) szennyezőanyagokkal bűnszervezetek, szervezett bűnözői csoportok magyarországi térnyerése és befolyásának erősödése;
- m) tömegpusztító fegyverekkel, illetve nukleáris, radiológiai, biológiai vagy vegyi Magyarország vagy a környező országok ellen végrehajtott támadás vagy terrorcselekmény;
- n) olyan Magyarország vagy szomszédos országok területén bekövetkezett ipari balesetek és katasztrófák, amelyek regionális magyarországi kihatásokkal járnak;
- o) a lakosság tömeges és súlyos megbetegedésének kockázatát hordozó járványos betegség megjelenése és gyors terjedése;
- p) nagyobb ár- és kiterjedt belvizek kialakulása, valamint más természeti katasztrófák – hosszantartó aszályos időszakok, hő- és hideghullámok, heves viharok, pusztító erdő vagy vegetációtüzek – rendszeres bekövetkezése;
- q) a globális felmelegedés következtében tartósan vízhiányos időszakok rendszeres előfordulása, a talaj fokozatos kiszáradása és eróziója, valamint a vegetáció pusztulása egyes erősen sérülékeny hazai térségekben.

VIII. Magyarország biztonsággal összefüggő stratégiai céljai

125. Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiája által azonosított körülményrendszerben, amely hazánk alapvető értékeit, érdekeit, biztonsági környezetét és a főbb kihívásokat írja le, az alábbi stratégiai célok azonosíthatók:

126. A biztonság szavatolása érdekében elsődleges cél a nemzeti intézkedések hatékonyságának és rugalmasságának, valamint a nemzeti együttműködés szilárdságának erősítése. Az azonosított kihívások megelőzése, kezelése és elhárítása elsődlegesen nemzeti felelősség, amely a Kormány feladata, együttműködésben a társadalommal. A biztonság elsődleges alapja a szilárd társadalmi, gazdasági és pénzügyi szerkezet, valamint nemzeti szinten a megelőző és védelmi intézkedések fenntartható és rugalmas rendszere, ezen belül pedig a haderő, valamint a rendvédelmi szervek (a rendőrség, a büntetés-végrehajtás, a nemzetbiztonsági szolgálatok, a katasztrófavédelem és rendvédelmi feladatai tekintetében az állami adó- és vámhatóság) célirányos fejlesztése. A határainkon túlról érkező fenyegetések esetében a nemzetközi segítség elmaradása vagy késedelme esetén azonban önállóan, nemzeti szinten is képesnek kell lenni a válaszadásra. A biztonság erősítésére irányuló erőfeszítéseknek, beleértve Magyarország nemzetközi szerepvállalását is, széleskörű lakossági támogatáson kell alapulnia. Hazánk biztonságának szavatolása elképzelhetetlen a magyar állampolgárok hazafias elkötelezettségéből és áldozatkészségből fakadó aktív részvétele nélkül. Az állampolgárok hazaszeretetének, patrióta felelősségtudatának és biztonságtudatos gondolkodásmódjának formálása és fejlesztése ezért ösztársadalmi érdek. Ennek érvényesítése során az állampolgárok általános ismeretszintjének

növelésén túl kiemelt szerepet játszik a fiatalok katasztrófavédelmi felkészítése, a honvédelmi nevelés és az önkéntes tartalékosok kiképzése. Magyarország stratégiai célkitűzése, hogy 2030-ra kialakítsa azokat a nemzeti ellenálló, elrettentési, védelmi, válságkezelési és koordinációs képességeket, amelyek a változó nemzetközi környezetben előfeltételei a nemzet fejlődéséhez szükséges stabilitásnak és biztonságának. Magyarország nemzetközi összehasonlításban is magas szintű közbiztonsági helyzetét meg kell őrizni és tovább kell javítani.

127. Biztosítani kell a határon túli magyarság alapvető jogainak védelmét. A határon túli magyarság különleges helyet foglal el biztonságpolitikánkban. Tekintettel a szomszédos államokban őshonos magyar közösségek jelenlétére, sajátos helyzetükre és kapcsolatukra az anyaországgal, ezen államok biztonsága elválaszthatatlan Magyarország biztonságától, és ez fordítva is igaz. A határon túli magyarok iránt Magyarország Alaptörvényben lefektetett felelősségvállalás szellemében Magyarország kiemelt figyelemmel követi a szomszédos államokban élő magyarok helyzetének alakulását. Támogatjuk, hogy a határon túli magyarok közösségként, szülőföldjükön megmaradva élvezhessék az önkormányzatiság és az autonómia sajátos helyzetüknek leginkább megfelelő formáit.

128. A hatékony és exportképes nemzeti védelmi ipar fejlesztése fontos sarokköve a biztonság szavatolásának. A nemzetgazdaság biztonságos működése és védelmi célú felkészítése a honvédség haderő-fejlesztési programjával közösen, és azzal összhangban garantálja hazánk biztonságát. Éppen ezért a kis- és közepes védelmi ipari vállalkozások támogatásával, a védelemhez szükséges termékek lehető legnagyobb arányú hazai forrásokból való beszerzésével, a védelmi célokat szolgáló kutatás-fejlesztés és innováció támogatásával, illetve a hazai tudásbázis védelmi ipari fejlesztésekbe történő bevonásával kell támogatni a hazai védelmi ipart. A haderő képességfejlesztésével párhuzamosan egy olyan hazai védelmi innovációs rendszer megteremtésére kell törekedni, amely lehetővé teszi a jelenleg is létező védelmi tervező rendszerek végrehajtási sebességének növelését, illetve azok kiegészítéseképpen az innovatív fejlesztések gyors és szakszerű végrehajtását, illetve az innovatív megoldások elterjesztését a haderőben.

129. A nemzetközi biztonsági kihívások kapcsán Magyarország fő célja a hatékony többnemzeti együttműködés kialakítása, amelynek kereteit a meglévő kollektív és kooperatív biztonsági rendszerek, valamint az európai bővítés keretei adják. A biztonsági problémák jelentős része jellegénél fogva megköveteli a nemzetközi – regionális, európai, transzatlanti vagy akár globális – együttműködést. A robusztus és hiteles nemzeti képességeink alapjain tovább tudjuk növelni a nemzetközi biztonsághoz nyújtott hozzájárulásunkat, elsődlegesen NATO, EU, ENSZ és EBESZ formátumban. A haderő fejlesztésének eredményeként számottevően járulunk hozzá az Észak-atlanti Szerződés 5. cikké által szavatolt kollektív védelemhez. Fontosnak tartjuk a Lisszaboni Szerződés 42.7. cikkében rejlő lehetőségeket. Érdekeltek vagyunk a NATO és az EU nem hagyományos támadásokkal szembeni ellenálló és reagáló képességének fejlesztésében. Kiemelt célunk a NATO és EU kohéziójának megőrzése. A biztonságpolitikai architektúra erodálódása következtében az euroatlanti térség és hazánk biztonsága szempontjából elengedhetetlen a meglévő fegyverzetellenőrzési, leszerelési és non-proliférációs rezsimek maradéktalan betartása és megerősítése. A Magyarország biztonsági helyzetét leginkább befolyásoló, szomszédos térségek fejlődése érdekében támogatni kell azok euroatlanti és európai integrációját, míg az európai stabilitást befolyásoló távoli régiók stabilizációját elsősorban a nemzetközi szervezetek ez irányú válságkezelő tevékenységébe történő aktív bekapcsolódás révén kell elősegíteni.

130. Erősíteni kell a kétoldalú vagy regionális biztonsági és védelmi együttműködési keretek kialakítását. Tekintettel arra, hogy a biztonsági kihívások hatásának és súlyosságának megítélésében a nemzeti prioritások eltérők lehetnek, törekedni kell arra, hogy Magyarország számára kiemelt kihívások kapcsán az azok megoldásában egyaránt érdekelt partnerek bevonásával alakítsuk ki

többszemzeti vagy regionális válaszainkat. Célunk, hogy kihasználjuk e partnerekkel regionális lehetőségeinket a többszemzeti képességfejlesztés és a védelmi formációk vonatkozásában is. Magyarország a regionális különleges műveleti parancsnokság és a közép-európai hadosztály parancsnokság régiós partnerekkel történő létrehozása által fokozatosan növekvő mértékben járul hozzá közvetlen környezetéhez és az euroatlanti biztonsági térség stabilitásának növeléséhez.

131. A nemzeti biztonság előfeltétele egy kölcsönös együttműködésben érdekelt globális közösség. Magyarország célja a fenntartható, globális fejlődéshez történő hozzájárulás. A magyar innovativitás, valamint a gazdaság exportorientált, tartós növekedése révén hozzá kell járulni az európai gazdasági rendszer és a globális értékláncok fejlődéséhez, a globális konjunktúra megőrzése érdekében. Hazánk célja, hogy valamennyi érdekelt állammal képes legyen politikai és gazdasági együttműködést folytatni. A fenntartható társadalmi és gazdasági fejlődés, továbbá a természeti katasztrófák megelőzésének egyik kritikus feltétele az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése, a gazdaság fosszilis energiahordozó-igényének csökkentése érdekében a környezettudatos és karbonszegény életmód népszerűsítése.

IX. Átfogó feladatok és eszközök

132. Magyarország a biztonsággal kapcsolatos stratégiai céljainak elérését kiszámítható, kezdeményező, aktív, érték- és érdekalapú kül-, biztonság- és védelempolitikai tevékenységgel, megfelelő nemzeti fegyveres és rendvédelmi önerő fenntartásával, gazdasági és külgazdasági eszközökkel, valamint hatékony kormányzati stratégiai kommunikációval mozdítja elő. Nemzeti céljainkkal összhangban, érdemben hozzájárulunk a biztonságunk megerősítése szempontjából releváns nemzetközi kezdeményezésekhez.

133. A Kormány mindenkori kötelességének tekinti, hogy hazánk teherbíró képességével összhangban megfelelő forrásokat biztosítson az ország és a magyar állampolgárok védelmére, biztonságának szavatolására.

134. Hazánk katonai értelemben vett biztonságának letéteményese a Magyar Honvédség, amelynek önállóan és szövetségi együttműködésben is képesnek kell lennie a Magyarországot ért fegyveres agresszió elhárítására, valamint a hibrid támadások kivédésére irányuló összkormányzati erőfeszítések támogatására.

135. A Magyar Honvédségnek jól felszerelt és jól kiképzett erőkkel, valamint rugalmas, hatékonyan alkalmazható, telepíthető és fenntartható, a szükséges mértékben interoperábilis képességekkel kell rendelkeznie, a mennyiségi mellett a minőségi mutatók javítására törekedve. Hagyományos országvédelmi és nemzetközi válságkezelési feladatai mellett egyaránt alkalmasnak kell lennie a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet, vagy a terrorveszély-helyzet kezeléséhez történő hozzájárulásra, a hibrid támadások elhárításában való szerepvállalásra, valamint a természeti vagy ipari katasztrófák következményeinek felszámolásában való közreműködésre. A haderőt úgy kell fejleszteni, hogy képes legyen hatásokat kiváltani a hazánk szempontjából releváns összes műveleti térben: a szárazföldön, a levegőben és a kibertérben egyaránt.

136. Magyarországnak rendelkeznie kell a védelmi képességeinek kiszolgálását elősegítő megfelelő potenciállal és kapacitásokkal rendelkező védelmi iparral. A biztonsághoz, védelemhez szükséges termékek hazai forrásból való beszerzése érdekében a magyar védelmi ipari képességeket bővíteni és korszerűsíteni kell, építve a szövetségi, az európai uniós, a Visegrádi Együttműködés és más regionális, valamint a stratégiai partnerekkel való kétoldalú együttműködésben rejlő lehetőségekre.

137. Magyarország nemzetközi szervezetek (NATO, EU, ENSZ, EBESZ) keretében vagy alkalmi koalíció tagjaként, nemzeti érdekeivel összhangban a jövőben is fel fog lépni a nyugat-balkáni, a közel-keleti, az afrikai, a közép-ázsiai és más, biztonságunkra hatást gyakorló térségekben kialakult válságok kezelése és kiváltó okainak megszüntetése érdekében, valamint részt vállalunk a konfliktusok utáni stabilizációs és újjáépítési erőfeszítésekből.

138. Ebben műveleti és missziós szerepvállalásunkon túl jelentős szerepet kap az érintett országok védelmi és biztonsági szerveinek megerősítéséhez, valamint a fenntartható fejlődés egyéb helyi feltételeinek biztosításához nyújtott hozzájárulásunk. Fel kell készülnünk a nemzetközi válságkezelésben növekvő szerepet játszó, megfigyelő, mentoráló és tanácsadó jellegű polgári missziókban történő nagyobb szerepvállalásra is.

139. A nők és gyermekek védelme a nemzetközi válságkezelés egyik legfontosabb vezérelve és szempontja. Kiemelt cél a köznevelési és felsőoktatási intézmények, az ott levő személyek – különös tekintettel a gyermekekre/ tanulókra – védelmének biztosítása. A köznevelési és felsőoktatási intézmények elsődleges feladata a gyermekek/ tanulók védelmének biztosítása, az egészségük megőrzése érdekében az elhelyezésükről, ellátásukról való gondoskodás megfelelő, célzottan felkészített szakemberek által, az oktatási objektumok, infrastruktúrák védelme mellett. Az oktatás rendszerében alkalmazott informatikai nyilvántartási és adatrendszerek megóvása, védelme és rendelkezésre állása elengedhetetlen feltétel a megfelelő feladatellátáshoz.

140. A védelmi relációjú együttműködési feladatok mellett növekvő fontossággal bír a humanitárius segélyek kialakításának, összeállításának és a válságrégiókba történő eljuttatásának koherens rendszerben történő bonyolítása. Ez a tevékenység kulcsfontosságú abban is, hogy Magyarország segítséget tudjon nyújtani az üldözött keresztény kisebbségeknek, világszerte.

141. Hazánknak, szövetségi és nemzetközi katonai feladatainak ellátása mellett, regionális szinten aktívan részt kell vállalnia a többnemzeti formációk és képességfejlesztési kezdeményezések létrehozásában és működtetésében.

142. Az állam külső és belső biztonságáért felelős szervek, a fegyveres és a rendvédelmi szervek és a polgári hatóságok tevékenységének összehangolására napjainkban nagyobb szükség mutatkozik, mint valaha. Ezzel összhangban folytatni és erősíteni kell a külügyi, a honvédelmi, a rendvédelmi, a nemzetbiztonsági, a bűnüldözési, az igazságszolgáltatási, a gazdasági és pénzügyi, a közegészségügyi és járványügyi, az élelmiszerbiztonságért felelős, a katasztrófavédelmi és a polgári válságkezelési szervek közötti koordinációt és együttműködést.

143. A tömeges, ellenőrizetlen és illegális migráció és a velejáró kockázatok megfelelő kezelése új szemléletmódot, valamint újszerű, határozott és hatásos kormányzati, illetve európai és szövetségi válaszokat követel. Ezek lényege, hogy a tömeges, ellenőrizetlen és illegális migrációt nem pusztán kezelni, hanem megállítani kell. Ennek feltétele az EU külső határainak hatékony védelme, valamint a migrációt kiváltó okok elleni helyszíni, a kibocsátó országokban történő, összehangolt fellépés. Az okok kezelésének sikertelensége esetén a tömeges, ellenőrizetlen és illegális migráció elleni erőfeszítések végső soron nem lehetnek eredményesek, ami hosszabb távon az európai civilizáció jövőjét is eldöntheti.

144. A tömeges visszaélések megakadályozása érdekében szükséges a közös európai menekültügyi rendszer átalakítása, szigorítása, valamint az embercsempészet elleni küzdelem fokozása. Támogatni kell minden olyan törekvést, amelynek célja a kibocsátó országok visszafogadási hajlandóságának növelése.

145. Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a kibocsátó-, a tranzit- és a befogadó országokkal való együttműködésnek. A tranzitországok tekintetében fokozott figyelmet szükséges szentelni a Nyugat-Balkán térségének, mivel hazánkat elsősorban ezen a földrajzi útvonalon érheti el a tömeges migráció.

146. A legális bevándorláshoz is kapcsolódó biztonsági kockázatokkal szemben Magyarország megfelelő vízumpolitikával, a beutazás és a tartózkodás engedélyezését célzó eljárások hatékonyságának növelésével, valamint az uniós partnerekkel és a harmadik országokkal folytatott együttműködés fokozásával védekezik. Mind a legális bevándorlás, mind az illegális migráció tekintetében törekedni kell a nemzetbiztonsági kockázatot jelentő személyek kiszűrésére.

147. A terrorizmus elleni küzdelemhez nemzeti szinten összehangolt kormányzati tevékenységre, az intézmény- és képességrendszer erősítésére, a hatáskörök összehangolására, horizontális koordinációra, a kockázatelemzési és kezelési, valamint a tájékoztatási módszerek és eljárások egységesítésére van szükség. A terrorizmus elleni küzdelem elképzelhetetlen a NATO-val és az EU-val való szoros együttműködés nélkül.

148. A megelőzésben kiemelt szerepet kap a terrorizmust kiváltó okok kezelése: a szélsőséges ideológiák elleni fellépés, a regionális stabilizációs erőfeszítések, ezen belül a védelmi képességfejlesztés támogatása, valamint a hatékony kormányzás és a fenntartható fejlődés elősegítése.

149. A védekezés kiemelt területe a terroristák potenciális célpontjainak védelme, különös tekintettel a lakosságra és hazánk létfontosságú infrastruktúrájára. Ügyelni kell továbbá az élelmiszerellátási lánc biztonságára, a közlekedésbiztonságra és a határellenőrzésre. A veszélyhelyzetekre történő felkészülés az érintett szervezetek felkészítése mellett a társadalom tájékoztatását és az áldozatvédelmi rendszerek kiépítését is megköveteli.

150. A közbiztonság társadalmilag elvárt szintjének garantálása érdekében folytatni kell az intézkedési kultúraváltást, a komplex bűnmegelőzés erősítését és a rendőri tevékenységgel kapcsolatos közbizalom emelését. A rendvédelmi szervek tevékenysége személyi, anyagi és technikai feltételeinek folyamatos javítása kormányzati prioritást élvez. Hazánk meg kívánja őrizni helyét az európai uniós élvonalban a közbiztonságra fordított kiadásoknak a bruttó hazai össztermékhez viszonyított arányát tekintve.

151. A szervezett bűnözés elleni küzdelem érdekében elengedhetetlen a rendvédelmi szervek (rendőrség és nemzetbiztonsági szolgálatok) és az igazságszolgáltatás nemzeti és nemzetközi szintű – kiemelten európai uniós – együttműködésének szorosabbá tétele, valamint a meglévő erőforrások hatékony felhasználása.

152. A gyorsan változó biztonsági környezet a korábbiaknál hangsúlyosabban követeli meg, hogy továbbra is a döntéshozók rendelkezésére álljanak azok az információk, amelyek a Magyarország biztonságát veszélyeztető tényezők időbeni felismeréséhez és kivédéséhez, a kormányzati döntések megalapozásához szükségesek. Magyarország biztonságát veszélyeztető tényezők – különös tekintettel a terrorizmus, illetve a jelentős erőszakkészséggel rendelkező súlyos és szervezett bűnözés – elleni eredményes fellépés érdekében tovább kell erősíteni a rendvédelmi szervek közötti együttműködést. Hatékonyan kell működtetni a rendvédelmi szervek aktuális és releváns értesüléseinek koordinált felhasználása, valamint a kormányzati hírigények célirányos összehangolása érdekében kiépített információfúziós rendszert.

153. Minden rendelkezésre álló módon gátolni kell a társadalom stabilitását veszélyeztető, szélsőséges ideológiákat követő csoportok megerősödését és az egyéb radikalizációs jelenségeket.

154. Hazánk gazdasági és társadalmi stabilitásával, ezáltal biztonságpolitikai érdekérvényesítő képességével is szorosan összefüggő célunk a költségvetési egyensúlyt biztosító, egyúttal növekedés- és exportorientált gazdaságpolitika folytatása. Ennek fontos eszköze Magyarország iparának fejlesztése, a reálgazdaság teljesítőképességének növelése. A magyar gazdaság kiegyensúlyozott teljesítménye képezi a biztonságpolitika szilárd pénzügyi alapját. Gazdasági mozgásterünk szélesítéséhez járul hozzá a tartós gazdasági növekedés feltételeinek fenntartása, a foglalkoztatottak számának emelése, valamint a feketegazdaság és a korrupció visszaszorítása. Erősíteni szükséges a hazai tulajdonú, hazai stratégiai irányítású cégek szerepét a gazdaságban. Kiemelt figyelmet kell fordítani a hatékony magyar kriptovaluta-szabályozás megalkotására.

155. Ki kell aknázni a földgáz új beszerzési és tranzitlehetőségeit. Az észak-déli irányú energia-infrastruktúra és a határkeresztező gázvezetékek (interkonnektorok) kiépítése növeli energiabiztonságunkat. Fokozni kell az energiafelhasználás hatékonyságát és a hazai megújuló energiák alkalmazását, javítva az energiastruktúra hosszú távú fenntarthatóságán. A villamosenergia-szektor dekarbonizálásában kulcsszerepet tölt be Paks 2 megépítése és üzembe állása. A nukleáris kapacitások által biztosított megbízható rendelkezésre állás jelenti az ellátásbiztonság egyik alapkövét, szén-dioxid-kibocsátás nélküli áramtermelése pedig hazánk emisszió-csökkentési céljainak elérését szolgálta a múltban is, és nagymértékben járul hozzá a 2030-as dekarbonizációs célok és a Párizsi Megállapodásból fakadó kötelezettségek teljesítéséhez. Biztosítani kell a hazai szén- és lignitvagyon stratégiai tartalékként történő megőrzésének, valamint a megfelelő körülmények esetén gazdaságos és környezetkímélő hosszú távú hasznosításának lehetőségét.

156. A negatív demográfiai folyamatok megállítása érdekében a felelős gyermekvállalást támogató családpolitikai intézkedések széles körére van szükség. Törekedni kell arra, hogy jobb legyen az állampolgárok általános egészségi állapota, és javuljanak a halálozási mutatók.

157. A demográfiai gondokra rész megoldást jelenthet bizonyos termelési folyamatok gépesítése, illetve azok mesterséges intelligenciával való megerősítése már a kis- és középvállalkozások szintjén is, valamint a (köz) szolgáltatások automatizációja, amelyek egy átfogó gazdaságfejlesztési és társadalmpolitikai stratégia részét kell, hogy képezzék annak érdekében, hogy időben és megfelelően felkészülhessünk a technológia adta lehetőségek minél teljesebb kiaknázására.

158. A társadalmi felzárkózás érdekében folytatni kell az ország régiói közötti gazdasági egyenlőtlenségek mérséklését. A szociális biztonságunk a nemzetgazdaság teljesítőképességhez mért fenntartásához, valamint a megfelelő gyermekvédelem biztosításához alapvető nemzeti érdekünk fűződik. A szociális és a gyermekvédelmi ellátórendszer folyamatos működtetésére rendkívüli helyzetekben is képesnek kell lenni.

159. A kibertérben jelentkező kihívások, kockázatok és fenyegetések kezelésére, a megfelelő szintű kiberbiztonság garantálására, a kibervédelmi feladatok ellátására, a nemzeti létfontosságú információs infrastruktúra zavartalan működésének biztosítására Magyarországnak készen kell állnia. Elsődleges feladat a kibertérben ténylegesen jelentkező vagy potenciális kihívások, kockázatok és fenyegetések azonosítása és nyomon követése, a kormányzati koordináció erősítése, a kibertér jogi szabályozásának fejlesztése, a felhasználók biztonságtudatos viselkedésének elősegítése, a kormányzati infokommunikációs rendszerek, a nemzeti létfontosságú információs infrastruktúra, a minősített információk és a nemzeti adatvagyon védelmének erősítése, valamint a kiberbiztonsággal kapcsolatos nemzetközi együttműködés bővítése. A katonai kibervédelmet növekvő mértékben alkalmassá kell tenni a haderő kinetikus műveleteinek kibertérbeli

támogatására, ki kell alakítani a kiberműveletekben alkalmazható offenzív képességeket. Ennek érdekében fejleszteni kell a Magyar Honvédség kibervédelmi és kiberműveleti erőit.

160. Elengedhetetlen a nemzeti kibervédelmi képességek hazai bázisú kutatás-fejlesztéssel megalapozott erősítése, a korszerű technikai eszközök biztosítása. A kibervédelmi feladatok összetettsége miatt partnerséget kell kialakítani az állami és a magánszektor szereplői, az oktatási és a tudományos intézmények és az egyéni felhasználók között.

161. A mesterséges intelligencia szerepe a jelen és a jövő fejlesztései szempontjából rendkívüli jelentőségű, ezért ki kell terjeszteni alkalmazását. Koncentrálni kell azokat az infrastrukturális és humán erőforrásokat, amelyek megfelelő jogi és felelősségi környezet kialakításával lehetővé teszik a mesterséges intelligencia-alapú rendszerek fejlesztését és biztonságos üzemeltetését.

162. A kibertérrel kapcsolatos kihívások hatékony kezelése nemzetközi együttműködés nélkül elképzelhetetlen. Aktívan részt veszünk a globális kibertérben való felelős viselkedést szabályozó normák és a globális kiberbiztonság fokozására szolgáló bizalomerősítő intézkedések kidolgozására és végrehajtására irányuló nemzetközi erőfeszítésekben.

163. A közrendet és a közbiztonságot fenyegető műveletekkel szembeni fellépés részeként azonosítani kell az álhíreket és azok forrásait, terjesztőit, továbbá fokozni kell a hazai stratégiai kommunikáció hatékonyságát. A stratégiai szemléletű, jól felépített kormányzati kommunikáció, a belföldi és a külföldi közvélemény megfelelő, időbeni és hiteles tájékoztatása központi szerepet játszhat bármely Magyarország biztonságát veszélyeztető esemény megelőzésében, illetve következményeinek elhárításában.

164. A hibrid támadások leleplezése és elhárítása céljából a megelőzés, a felderítés, a hírszerzés, az elhárítás, az információfúziós tevékenység és a kárenyhítés eszközeit és módszereit kell koordináltan, az állami szervek szoros együttműködésére építve alkalmazni. 165. Hazánk biztonsági környezetének romlása miatt szükséges a nemzetbiztonsági szolgálatok képességeinek továbbfejlesztése, különös tekintettel a titkos információgyűjtés koncentrált eszközrendszerére. A Magyarországot érintő biztonsági veszélytényezőknek megfelelően szorosabb együttműködést kell kialakítani a szövetséges és az európai uniós államok hírszerző és elhárító szervezeteivel.

166. A nemzetbiztonsági szolgálatok tevékenysége Magyarország szuverenitása, alkotmányos rendje védelmének, biztonságpolitikai céljai elérésének és nemzeti érdekei érvényesítésének meghatározó eleme. A politikai, katonai és gazdasági információk megvédése szükségessé teszi a korszerű és hatékonyan összehangolt hírszerző és elhárító képességek alkalmazását. A nemzetbiztonsági szolgálatok alapvető feladata, hogy különleges műveleti eszközeik és módszereik hatékony felhasználásával derítsék fel és akadályozzák meg a Magyarország nemzeti érdekeit leplezett formában veszélyeztető törekvéseket, illetve azonosítsák a törekvések hátterében álló állami, illetve nem kormányzati szereplőket. Napjaink biztonsági kihívásainak jelentős része globális és regionális jellegű, ezért a magyar nemzetbiztonsági szolgálatoknak – a nemzeti érdekek érvényesítésével, elsősorban a szövetséges államok irányában – hatékony nemzetközi partnerszolgálati együttműködést kell kialakítaniuk.

167. A magas hozzáadott értékű, magas technológiai know-how-t biztosító, innováción alapuló úrszektorban való megjelenés rendkívül fontos, ami feltétele a világűr gazdasági, nemzetbiztonsági és védelmi területeihez történő hozzáférésnek. Célunk egy teljes mértékben XXI. századi, a világ élvonalbeli technológiáit – ráadásul jelentős magyar ipari hozzájárulással – felvonultató rendszer felállítása, amely akár a NATO-n belül, akár világviszonylatban is rendkívüli súlyt ad hazánknak.

168. Magyarország nemzetközi fejlesztéspolitikája épít a biztonságpolitikai szempontokra is, miután a fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődés hiánya fokozza az instabilitást. Nemzetközi fejlesztéspolitikánk a kihívások kiváltó okainak kezelésére irányul, és a biztonságunkat jelentősen befolyásoló régiók fejlődésének támogatására összpontosít.

169. Kiemelt figyelmet kell fordítani az egészségbiztonságra, amely a magas szintű egészségügyi ellátás mellett magában foglalja a természeti vagy civilizációs eredetű közegészségügyi és járványügyi kihívásokkal szembeni operatív és hatósági reagáló képességet is. Szükséges esetben készen kell állni a haderő alkalmazására járványügyi válsághelyzet elhárítása érdekében (kitelepítésben és karantén fenntartásában történő részvétel, személyi mozgások ellenőrzése, migrációs és bűnözési hullám megfékezésében történő részvétel, katonai kórházak működtetése, stb.).

170. További megfelelő válaszokat kell találni – figyelemmel a szabaddalmi védettségre és az előállítás méretgazdaságosságára – az oltóanyag- és gyógyszergyártás biztonságával, illetve az egészségügyi ellátórendszerek fenntarthatóságával kapcsolatos kérdésekre. Különös tekintettel kell lenni a betegek adatainak védelmére.

171. A környezeti biztonság megteremtése érdekében elengedhetetlen a vízbázisok és a termőföld, valamint a hozzájuk szervesen kapcsolódó ökoszisztémák fokozott védelme, a biodiverzitás megőrzése, a lakosság egészséges ivóvízzel és géntechnológiával nem módosított élelmiszerrel történő ellátásához szükséges feltételek biztosítása, a levegőtminőség javítása, a széndioxid-kibocsátás csökkentése, valamint a közegészségügyi, illetve az állat- és növény-egészségügyi szervek felkészültségének növelése. A klímaváltozás elleni védekezés hatékonyságához nélkülözhetetlen a lehető legszélesebb körű nemzetközi együttműködés.

172. A hazai élelmiszerbiztonság garantálása érdekében javítani kell az élelmiszerlánc felügyeletéért felelős szervezetek működésének feltételrendszerét, ideértve a válságkezelési képességek fejlesztését, az élelmiszerek nyomon követési rendszereinek kiépítését, illetve a kockázatelemzés és kockázatkezelés elősegítése céljából egy, a teljes élelmiszerlánc adatait tartalmazó informatikai rendszer létrehozását. Ezenkívül támogatni kell az élelmiszerláncban érdekelt hazai vállalkozások válságkezelési és megelőzési képességeinek erősítését is.

173. Hazánk kiemelten kezeli az ország mindennapi életkörülményeinek fenntartásához, a gazdaság és az államszervezet működéséhez szükséges létfontosságú infrastruktúra hatékony védelmét. Biztosítani kell, hogy ezen infrastruktúra működésének esetleges megzavarása vagy manipulálása megelőzhető, kivédhető, illetve a lehetséges mértékben rövid, kivételes és kezelhető legyen. Megkülönböztetett figyelmet fordítunk a hazai nukleáris védettségre.

174. Különös figyelmet kell fordítani a katasztrófakockázat átfogó csökkentésére. Magyarországnak rendelkeznie kell olyan képességekkel, amelyek komplex megelőzési és katasztrófakockázat-csökkentési rendszert alkotnak, és természeti vagy ipari katasztrófák, valamint egészségügyi válsághelyzetek és tömeges sérülésekkel és rombolással járó támadás esetén hatékonyan reagálnak a lakosság életének, egészségének, anyagi javainak védelme és a károk minimalizálása érdekében. Földrajzi adottságainkat és a természeti vagy ipari katasztrófák gyakran határokon átívelő jellegét figyelembe véve, fokozni kell a szomszédos országokkal folytatott katasztrófavédelmi együttműködést, feltérképezve a kölcsönös segítségnyújtási lehetőségeket.

175. A tömegpusztító fegyverek, a terrorizmus, a kibertámadások, a hibrid műveletek és a katasztrófák elleni védelem egyaránt megköveteli hazánk nemzeti ellenálló képességének fokozását.

X. Záró rendelkezések

176. Az állami szervek saját szakterületükön folyamatosan értékelik a nemzeti és a nemzetközi biztonság és fenyegetettség elemeit, és megteszik a szükséges lépéseket a megelőzés és a kezelés érdekében. A biztonsággal összefüggő tevékenységüknek összhangban kell állnia Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiájával.

177. A biztonság egyes részterületeiért felelős szervezetek a jelen dokumentumban adott iránymutatás figyelembevételével alkotják meg és vizsgálják felül saját szakági szabályozóikat. A szakstratégiák megalkotása során a tárcáknak figyelemmel kell lenniük arra, hogy azok álljanak összhangban a Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiájában foglaltakkal.

178. A biztonság egyes részterületeiért felelős állami szervezeteknek a Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiában megfogalmazott iránymutatásokkal összhangban kell megalkotniuk és felülvizsgálniuk a tevékenységükre vonatkozó szakági szabályzókat, különös tekintettel a nemzeti katonai, a rendészeti, a nemzetbiztonsági, a terrorelhárítási, a katasztrófavédelmi, a kiberbiztonsági és a migrációs területekre.

179. Hazánk biztonsági környezetének jelentős megváltozása, vagy más fontos körülmény módosulása esetén Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiáját felül kell vizsgálni.